C/2024/3526

3.6.2024

Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o politiki mladinskega dela v Evropi, ki opolnomoča

(C/2024/3526)

SVET EVROPSKE UNIJE IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA –

OB OPOZARJANJU:

1. na vrednote Evropske unije, zapisane v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ([1]);

2. da je namen členov 165(2) in 166(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) podpreti razvoj kakovostnega mladinskega dela v Uniji z usklajenimi ukrepi;

3. na člene 21, 23 in 24 Listine o temeljnih pravicah ter člen 31 Konvencije Združenih narodov o otrokovih pravicah ([2]);

OB SKLICEVANJU NA POLITIČNO OZADJE, KOT JE NAVEDENO V PRILOGI I, IN ZLASTI NA NASLEDNJE:

4. Mladinsko delo se v Evropi pojavlja v različnih oblikah in je povezano z različnimi dojemanji, tradicijami, deležniki in praksami, toda Evropska unija si prizadeva za sistematičen in trajnosten pristop k razvoju mladinskega dela, da bi ustvarila priložnosti in optimalne razmere za razvoj mladih kot posameznikov, skupin in generacij, ter hkrati za dejavno in vestno ukrepanje za odpravo izključenosti, prekarnosti in pomanjkanja ([3]).

5. V strategiji Evropske unije za mlade 2019–2027 je priznano, da ima mladinsko delo pomembno vlogo pri opolnomočenju mladih ([4]). Navedeno strategijo dopolnjuje evropska agenda za mladinsko delo iz leta 2020, v kateri je določen strateški okvir za krepitev in razvoj kakovosti na področju mladinskega dela, ki je v njem tudi priznano. Podpiranje razvoja kakovostnega mladinskega dela, zlasti na lokalni ravni, je prednostna naloga Evropske unije in njenih držav članic.

6. V strategiji EU o otrokovih pravicah je priznana pravica otrok do sodelovanja pri odločitvah, ki na njih vplivajo, in igre.

7. Boj proti socialni izključenosti je ena od ključnih zavez Evropske unije in njenih držav članic. Socialna izključenost škoduje dobremu počutju državljanov ter ovira njihovo sposobnost izražanja in sodelovanja v družbi;

OB PRIZNAVANJU:

8. skupnih prizadevanj Evropske unije v okviru programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota za krepitev socialne kohezije ([5]), spodbujanje dejavnega sodelovanja in vključevanja mladih, spodbujanje neformalnega in priložnostnega učenja ter prispevanje k izboljšanju kakovosti podpornih sistemov za mladinske dejavnosti in zmogljivosti organizacij civilne družbe na mladinskem področju v Evropski uniji;

9. prispevka Evropske unije k razvoju kakovostnega mladinskega dela s programi EU za mlade, med drugim zlasti prek mobilnosti mladinskih delavcev in sodelovalnih partnerstev, ki tudi podpirajo strateški razvoj praks, pedagogike in orodij, evropske agende za mladinsko delo, partnerstev „Europe Goes Local“ in „Democracy Reloading“ v okviru strateškega sodelovanja nacionalnih agencij (SNAC) ter prek podpornih centrov SALTO;

([1]) „Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških.“

([2]) Zlasti pravico do igre in razvedrila, zapisano v členu 31 Konvencije o otrokovih pravicah, ter s tem povezano obveznost držav pogodbenic, da to pravico spoštujejo in podpirajo ter „spodbujajo zagotavljanje ustreznih in enakih možnosti razvedrilnega in prostočasnega udejstvovanja“.

([3]) Za pregled obstoječih instrumentov politike, ki so prispevali k razvoju tega sistematičnega in trajnostnega pristopa, glej v prilogi k tej resoluciji Schild, H., Mapping existing European Youth Policy Strategies on Youth Work (Pregled obstoječih strategij evropske mladinske politike na področju mladinskega dela), publikacija, pripravljena v okviru belgijskega predsedovanja Svetu Evropske unije na področju mladine (2024).

([4]) Poleg tega 11 evropskih ciljev mladih odraža mnenja mladih Evropejcev o mladinskem delu, ki so pomembna za to resolucijo.

([5]) Uredba (EU) 2021/817, uvodna izjava 1.

10. prve, druge in tretje evropske konvencije o mladinskem delu ter zadevnih sklepnih deklaracij, prizadevanj za okrepitev razvoja in izvajanja kakovostnega mladinskega dela v okviru evropske agende za mladinsko delo prek bonskega procesa ([6]) ter sinergij z dejavnostmi Sveta Evrope v zvezi z mladinskim delom, kot je poudarjeno v strategiji EU za mlade 2019–2027.

OB OPOZARJANJU NA:

11. zamisli in mnenja mladih o tem, kako okrepiti kompetence mladinskih delavcev za delo z mladimi z manj priložnostmi, izražene na belgijski mladinski konferenci EU, ki je potekala med 2. in 5. marcem 2024 v Gentu: mladi so poudarili pomen profesionaliziranega mladinskega dela, priznavanja mladinskega dela in priložnostnega učenja ter podpiranja vključujočih prostorov. Po njihovem mnenju je to mogoče doseči s strukturnimi naložbami in usposabljanjem za mladinske delavce ter zagotavljanjem razvoja zmogljivosti in stalnega dialoga med mladinskimi delavci in deležniki, kot so neformalni in priložnostni izobraževalci. Poleg tega so mladi poudarili, da so večji dostop do možnosti financiranja na lokalni ravni, participativno oblikovanje proračuna, osredotočeno na mlade, zagotavljanje sredstev za mobilno delo z mladimi in formalno priznavanje prostovoljnega mladinskega dela bistveni koraki za zaščito pravic mladih z manj priložnostmi ter izboljšanje ozaveščenosti in kompetenc, potrebnih za ustvarjanje vključujočih in varnih prostorov za mlade;

12. rezultate Evropske konference o lokalnem mladinskem delu in demokraciji, ki je potekala med 20. in 23. februarjem 2024 v Bruslju, ter njena priporočila za ukrepanje, ki so v Prilogi IV k tej resoluciji. Na tej konferenci je bilo ugotovljeno, da „lokalne oblasti z vlaganjem v robustno in dolgoročno lokalno politiko mladinskega dela, ki temelji na intenzivnem dialogu in sodelovanju, ustvarjajo konkretne pogoje za optimalen razvoj lokalnega mladinskega dela. Zato občine potrebujejo okvir, ki bo zagotavljal obrise in navdih za oblikovanje prilagojenih in trdnih lokalnih podpornih sistemov. Države članice bi morale vlagati v oblikovanje tega okvira skupaj z lokalnimi akterji v vseevropskem omrežju.“ Poleg tega je bilo poudarjeno, da „je nujno treba ohraniti naložbe v uspešnejše in učinkovitejše prakse v zvezi z vključevanjem, enakostjo, udeležbo, demokracijo in raznolikostjo. Lokalno mladinsko delo in lokalna politika mladinskega dela sta edinstveni orodji, s katerimi je mogoče vse te človekove vrednote prenesti v konkretne prakse.“;

OB POZDRAVLJANJU:

13. četrte evropske konvencije o mladinskem delu, ki naj bi bila organizirana maja ali junija 2025 na Malti, in sicer s finančno podporo programa Erasmus+ (Mladina);

OB POUDARJANJU:

14. da mladi niso homogena skupina in imajo torej številne identitete in raznolike potrebe, sredstva, ozadja, življenjske zgodbe in interese. Talenti, moč, ustvarjalnost, angažiranost in predanost mladih prispevajo k uspešni in demokratični družbi. So eden od virov moči naše družbe in akterji solidarnosti in sprememb, obenem pa jim pripadajo pravice posameznika. Številni mladi so dokazali, da so odporni, in se stalno zavzemajo za to, kar se jim zdi pomembno, s tem pa prispevajo k pozitivnim spremembam v družbi ([7]). Ta njihov prispevek bi bilo treba priznati, jim ga omogočiti ter jih pri tem podpirati in opolnomočati;

15. da mladi povsod v Evropski uniji odraščajo v družbi, ki je kompleksna, se stalno spreminja in jo zaznamujejo različna dogajanja in izzivi, kakršnih še ni bilo: svetovna podnebna kriza, zmanjševanje biotske raznovrstnosti, pandemija COVID-19, ruska vojna agresija proti Ukrajini, konflikt na Bližnjem vzhodu in spopadi v drugih delih sveta. Te okoliščine in pojavi vplivajo na duševno zdravje in dobro počutje otrok in mladih ter so v zadnjih letih močno zaznamovali evropske družbe, njihovi učinki pa so trajni;

16. da inflacija in zvišanje življenjskih stroškov, ki sta posledica navedenih izzivov, močno vplivata na življenjske razmere otrok in mladih, to pa lahko vodi v revščino ter jih odvrača od prostovoljnega vključevanja v mladinsko delo in ovira dostop do njega. Ker dezinformacije, polarizacija in zmanjšano zaupanje v politiko vplivajo na glas otrok in mladih ter njihovo aktivno evropsko državljanstvo, je treba oživiti demokracijo, zlasti z varovanjem in ustvarjanjem državljanskih prostorov. Ob tem lahko različni migracijski pojavi, poleg drugih dejavnikov, prispevajo k večji raznolikosti evropskih družb. To dogajanje oblikuje stanje v družbi, ki razkriva ali še poudarja neenakosti, ter vpliva na dojemanje, angažiranost in položaj mladih v družbi;

([6]) Bonski proces je v evropski agendi za mladinsko delo omenjen kot proces, s katerim se ta agenda izvaja;
([7]) Strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 (2018/C 456/01); Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o socialni razsežnosti trajnostne Evrope za mlade, odstavek 17 (2023/C 185/06).

17. da mladinsko delo, ki je preplet kulture, razvedrila in prostega časa, izobraževanja in učenja ter socialnega dela ([8]), prispeva k podpiranju, omogočanju in opolnomočenju mladih. To jim pomaga na njihovi poti v samostojnost in pri določanju njihovega mesta v družbi, ki se spreminja, saj jim daje priložnosti za razmislek o izzivih in jim pomaga, da lahko sprejmejo najboljše odločitve zase. Poleg tega se je izkazalo, da sodelovanje v dejavnostih mladinskega dela koristi duševnemu zdravju in dobremu počutju mladih: počutijo se medsebojno povezane in razvijejo občutek pripadnosti, solidarnosti in povezanosti pri reševanju ključnih izzivov naših družb ([9]). Mladinsko delo zato mladim ne le pomaga pri razvijanju sposobnosti za soočanje z aktualnimi izzivi, temveč jim tudi ponuja učne priložnosti in procese, ki jim pomagajo, da postanejo odpornejši in sposobnejši za soočanje z novimi in spreminjajočimi se okoliščinami ([10]);

OB ZAVEDANJU:

18. da Evropa, ki opolnomoča, potrebuje emancipirane, informirane in angažirane mlade državljanke in državljane, ki verjamejo v odprto, demokratično in mirno družbo, ki temelji na solidarnosti ter spoštovanju človekovih pravic in pravne države. Mladinsko delo lahko podpira mlade, da se naloge ustvarjanja pravičnih, odprtih in miroljubnih družb lotijo zavzeto in z navdušenjem. Zaradi svoje narave in preventivnega delovanja ter zmožnosti prilagajanja spreminjajočim se okoliščinam se mladinsko delo lahko odziva na družbene izzive in se včasih uporablja kot korektiv. Vendar lahko mladinsko delo v vsej svoji raznolikosti in z ustrezno podporo mladim ponudi specifično, varno, emancipacijsko in edinstveno okolje, v katerega se lahko vključijo in se v njem povežejo;

19. da ovire za sodelovanje v dejavnostih mladinskega dela še vedno obstajajo in so se v zadnjih letih še povečale. Poleg tega družbeni pritiski in spremembe življenjskih razmer vplivajo na udejstvovanje mladih, obremenjujejo mladinsko delo, ki ga opravljajo s prostovoljci, ter vodijo v nove oblike prostovoljnega udejstvovanja mladih in/ali pozive k njim;

20. da ustvarjanje potrebnih pogojev in prostora za mlade, da v okviru mladinskega dela raziskujejo, eksperimentirajo in uživajo v tem, da so skupaj, zlasti z izkustvenim učenjem, vključno z igro ter drugimi dejavnostmi neformalnega in priložnostnega učenja, je sestavni del mladinskega dela. Različne skupine organizirajo, uporabljajo in delijo javni prostor v različne namene. Poleg tega imajo mladi z manj priložnostmi običajno drugačen odnos do javnega prostora in drugačno zaupanje vanj ([11]), zato je potreben ponoven premislek o njegovi organizaciji. To pomeni, da je treba razmisliti o zasnovi javnega prostora, vključno z vprašanjem, kako zadovoljiti potrebe in upoštevati navade različnih skupin, da bi ustvarili potrebne pogoje in prostore za dejavnosti mladinskega dela;

21. da mora družbeni učinek mladinskega dela, da bi bilo to še bolj cenjeno in priznano, tudi na lokalni ravni, postati bolj viden in oprijemljiv. Priznavanje mladinskega dela v družbi ([12]) je v Evropi še vedno precejšen izziv in eden od ciljev evropske agende za mladinsko delo. Poleg tega je treba še bolj poudariti priznavanje spretnosti in kompetenc, pridobljenih ali razvitih z mladinskim delom;

22. da je za zagotovitev uspešnosti mladinskega dela temu treba dati prednost na vseh ravneh, od lokalne do regionalne in nacionalne ter evropske in mednarodne. Razvoj kakovostnega mladinskega dela je mogoče doseči s ciljno usmerjeno politiko in podpornimi ukrepi na vseh ravneh, z zavzetim in trajnostnim pristopom. Lokalne in regionalne oblasti ter mladinske organizacije so najbližje vsakdanjemu življenju mladih in imajo ključno vlogo pri podpiranju razvoja kakovostnega mladinskega dela;

([8]) Williamson H. in Coussée F., Chapter 14 – Reflective trialogue: conclusions from the history project – 12 trilemmas for youth work (Poglavje 14 – Refleksivni trialog: zaključki zgodovinskega projekta – 12 trilem za mladinsko delo), The history of youth work in Europe, zvezek 7 (Zgodovina mladinskega dela v Evropi – 7, partnerstvo med Evropsko komisijo in Svetom Evrope na mladinskem področju, 2019), str. 193–208.

([9]) Kot je navedeno v sklepih Sveta in predstavnikov vlad držav članic o celovitem pristopu k duševnemu zdravju mladih v Evropski uniji (C/2023/1337), ima mladinsko delo „pomembno vlogo pri spodbujanju dobrega počutja mladih in preprečevanju težav z duševnim zdravjem“.

([10]) V zvezi s tem glej v prilogi k tej resoluciji Williamson, H., Taking Stock – Where are we now, Youth Work in a Contemporary Europe (Pregled stanja – Kje smo zdaj, Mladinsko delo v sodobni Evropi) (oktober 2023), publikacija, pripravljena v okviru belgijskega predsedovanja Svetu Evropske unije na področju mladine (2024).

([11]) M. Moris & M. Loopmans (2019) De-marginalizing youngsters in public space: critical youth workers and local municipalities in the struggle over public space in Belgium (Demarginalizacija mladostnikov v javnem prostoru: kritični mladinski delavci in lokalne občine v boju za prevlado nad javnim prostorom v Belgiji), Journal of Youth Studies, 22:5, str. 694–710.

([12]) Razlaga v skladu s Sklepno deklaracijo 3. evropske konvencije o mladinskem delu – Smernice za prihodnost, Bonn, 10. december 2020, str. 12–14.

SI V ZVEZI S TEM PRIZADEVAJO OKREPITI VLOGO MLADINSKEGA DELA V EVROPI, KI OPOLNOMOČA, IN SICER:

23. z nadgradnjo obstoječih ukrepov politike, določitvijo parametrov, ki bodo omogočili ustrezno umeščenost in prilagoditev mladinskega dela, zato da bo lahko mladim nudilo podporo na njihovi poti v avtonomnost v novih razmerah. To je treba doseči z uresničevanjem agentnosti, sodelovanja in vključevanja, v kontekstu optimalnega dobrega počutja, političnega in državljanskega udejstvovanja ter z občutkom za samoodločanje;

24. s podpiranjem razvoja kakovostnega mladinskega dela ([13]) in politike mladinskega dela na vseh ravneh, pri čemer je treba ustrezno pozornost nameniti lokalni ravni, ki je najbliže mladim;

25. z omogočanjem ustvarjanja ugodnih okolij ([14]), zlasti s soustvarjanjem teh okolij skupaj z mladinskimi delavci in mladimi, da bi se dejavnosti mladinskega dela organizirale v javnih prostorih na način, ki najbolj ustreza potrebam mladih;

26. z zagotavljanjem enakega dostopa do mladinskega dela za vse mlade, tudi z ozaveščanjem o mladinskem delu, na primer s podpiranjem povezovanja mladinskega in socialnega dela, pa tudi ustreznih deležnikov z drugih področij, ki delajo z mladimi z manj priložnostmi, in organizacij, ki jih zastopajo, kadar je to ustrezno;

27. z zagotavljanjem, da se mladinski delavci izobražujejo, usposabljajo in učijo, imajo kompetence (tj. znanja, spretnosti, vrednote, odnos in kritično mišljenje) ter vire, potrebne za podpiranje agentnosti mladih, njihove zmožnosti presojanja in orientiranja v spreminjajočih se razmerah;

28. z omogočanjem in podporo novih oblik prostovoljnega in državljanskega udejstvovanja, tako fizičnega kot na spletu;

29. s spodbujanjem družbenega vrednotenja in priznavanja mladinskega dela ([15]) v spreminjajočih se evropskih družbah.

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE IN EVROPSKO KOMISIJO, NAJ OB SPOŠTOVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI NA SVOJIH PODROČJIH PRISTOJNOSTI IN NA USTREZNIH RAVNEH:

30. razvijajo ali nadalje podpirajo celovito politiko mladinskega dela, kot je ustrezno, poleg širše mladinske politike, in sicer z zajetjem okvirov ter trajnostnih mehanizmov podpore in financiranja za razvoj kakovostnega mladinskega dela, ob upoštevanju obstoječih razmer in akterjev na področju mladinskega dela ter novih, bolj eksperimentalnih in inovativnih praks mladinskega dela. Ta politika mladinskega dela bi morala temeljiti na obstoječih političnih pobudah v zvezi z mladinskim delom, biti podprta z dokazi in znanjem ter bi jo bilo treba nadalje razvijati v tesnem sodelovanju z izkustveno skupnostjo mladinskega dela;

31. podpirajo razvoj, izvajanje, evalvacijo in spodbujanje kakovostnega mladinskega dela na vseh ravneh, ob ustreznem upoštevanju lokalne ravni, ter po potrebi še naprej podpirajo krepitev razvoja, izvajanja in evalvacije kakovostnega mladinskega dela, predvsem v okviru evropske agende za mladinsko delo;

32. izkoriščajo presečnost kot sredstvo za prepoznavanje in razumevanje ovir in izzivov, s katerimi se pri dostopu do mladinskega dela soočajo mladi, še posebej tisti z manj priložnostmi, ter sprejmejo ukrepe za odpravo teh ovir. Ukrepi in dejavnosti politike bi morali biti tako preventivni kot odzivni, da bi obravnavali raznolik spekter identitet mladih ter ovir in izzivov, s katerimi se ti srečujejo;

33. olajšujejo in spodbujajo mladim prijazne informacije o kakovostnem mladinskem delu in enak dostop do njega za mlade ter poleg tega z dejavnostmi mladinskega dela mladim zagotavljajo enak dostop do kakovostnih informacij o njihovih pravicah, odgovornostih in priložnostih ter da imajo od njih koristi;

34. spodbujajo in podpirajo nove in inovativne oblike fizičnega in virtualnega prostovoljnega in državljanskega udejstvovanja ter zagotavljajo vire, prostor in druge oblike podpore za te nove oblike mladinskega dela;

35. vložijo nadaljnja prizadevanja za olajšanje, vzpostavitev, soustvarjanje in po možnosti soupravljanje ugodnih okolij, ki so potrebna za zagotovitev, da se lahko aktivnosti mladinskega dela organizirajo v javnem prostoru na načine, ki so najprimernejši za tiste, ki so najprimernejši za tiste, ki se bodo teh dejavnosti udeležili, še posebej:

([13]) Kot je opisano v prilogi k tej resoluciji.
([14]) Kot so opisana v prilogi k tej resoluciji.
([15]) Kot je opisano v prilogi k tej resoluciji.

a) z vključevanjem mladih v organizacijo javnega prostora, s čimer se izkoristi vključujoči mladinski vidik pri organizaciji javnih prostorov in s tem omogoči ustvarjanje ugodnega okolja v okviru mladinskega dela ter ustvarjanje in varovanje državljanskih prostorov,

b) z nadaljevanjem ustvarjanja ali podpiranja fizičnih in virtualnih dostopnih povezovalnih prostorov za mlade, v katerih se lahko dejavnosti mladinskega dela uresničijo in spodbujajo,

c) z oživitvijo izkustvenega učenja, vključno z igranjem prek združevanja („la vie associative“ ([16])) v okviru mladinskega dela. To je mogoče doseči z oblikovanjem kulture koristne igrivosti, da se prizna in poudari izkustveno učenje, tudi igranje kot sredstvo neformalnega ali priložnostnega učenja, kar prispeva h krepitvi zaupanja mladih v družbeni prostor ter razvoju njihove ustvarjalnosti in socialnih kompetenc, to pa nato k vseživljenjskemu in večrazsežnostnemu učenju ter sposobnosti obvladovanja različnih družbenih okoliščin,

d) z oblikovanjem participativne kulture z uporabo metod, prilagojenih zadevnim temam, vključenim skupinam mladih in okoliščinam, v katerih poteka participacija;

36. si prizadevajo za perspektivo od spodaj navzgor z omogočanjem, da lokalno znanje, izkušnje in praksa v zvezi z organizacijo lokalnega mladinskega dela zaznamujejo tudi evropsko raven. To je po potrebi mogoče doseči tako, da se občinam in drugim lokalnim ali regionalnim oblastem zagotovijo viri, kanali in platforme za izmenjavo, da bi lahko izkusili evropsko identiteto, sodelovali in bogatili lokalno raven z evropsko razsežnostjo, na primer v okviru obstoječih programov EU ali s krepitvijo upravljanja na več ravneh;

37. okrepijo prizadevanja za vzpostavitev enakih konkurenčnih pogojev za mladinske delavce po vsej Evropi, da bi umerili izobraževanje in usposabljanje mladinskih delavcev po vsej Evropski uniji in s tem vzpostavili profile in po potrebi kompetence, ki zajemajo znanje, odnos, spretnosti, vrednote in kritično razumevanje ter so potrebne za kakovostno mladinsko delo. To skupno razumevanje bi bilo mogoče doseči z izmenjavo dobrih praks po vsej Evropski uniji, pri čemer bi bilo treba upoštevati obstoječe okvire kompetenc in orodja za ocenjevanje, kot so evropska strategija usposabljanja za mladinsko delo, portfelj mladinskega dela in mladinska izkaznica;

38. spodbujajo izobraževanje in usposabljanje prostovoljnih in plačanih mladinskih delavcev, predvsem z nadaljnjim izvajanjem sklepov Sveta o izobraževanju in usposabljanju mladinskih delavcev, o pametnem mladinskem delu in o digitalnem mladinskem delu. Poleg tega še naprej priznavajo in vrednotijo mladinsko delo s spodbujanjem izobraževanja, usposabljanja, poklicnih možnosti in poklicnih poti mladinskih delavcev ter zagotavljajo in delijo informacije o razpoložljivih možnostih usposabljanja;

39. še dodatno priznajo mladinsko delo kot sredstvo za pomoč mladim pri prehodu v odraslost in samostojnost, ob priznavanju, da ima to delo bistven vpliv na tiste, ki se vanj vključujejo, kar si zasluži večjo prepoznavnost;

40. poudarjajo, da je mladinsko delo gonilo inkluzije, tako da spodbujajo, podpirajo, dokumentirajo in izpostavljajo raznolikost mladinskega dela in udeležencev, pri čemer je treba upoštevati, da mladi niso homogena skupina, zato imajo številne identitete in raznolike potrebe, vire, ozadje, življenjske razmere in interese;

41. ustvarjajo pogoje, ki bodo organizacijam civilne družbe na vseh ustreznih ravneh omogočali tesnejše sodelovanje na ravni EU, da bi mladinsko delo postavili bolj v ospredje, zagotovili več priložnosti za mlade ter izboljšali kakovost in inovacije znotraj mladinskega dela na vseh ravneh;

42. zagotavljajo informacije o ustreznih projektih v okviru strateškega sodelovanja nacionalnih agencij, jih usklajujejo in izkoriščajo njihove rezultate ter jih po potrebi vključujejo v načrte politike;

([16]) Za koncept „la vie associative“ glej Williamson, H., Taking stock – Where are we now, Youth Work in a Contemporary Europe (oktober 2023), str. 111 in naslednje.

43. izvajajo ali nadalje raziskujejo in skupaj z ustreznimi akterji zbirajo razčlenjene podatke o upravičencih mladinskega dela, mladinskih delavcih, trajnostnosti, učinku in razpoložljivosti mladinskega dela; v sodelovanju z oblikovalci politik, mladinskimi delavci ter raziskovalci na področju mladine in mladinskega dela preučijo možnosti in razvijejo načine za merjenje lastnih in zunanjih rezultatov za upravičence ter vpliva nanje s kvantitativnimi in kvalitativnimi raziskovalnimi metodami. To bo mladinskim delavcem omogočilo, da razmislijo o svojem delu ter izpostavijo rezultate in učinek svojih dejavnosti;

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ NA USTREZNIH RAVNEH in OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU SVOJIH POSEBNIH NACIONALNIH OKOLIŠČIN:

44. podpirajo lokalne organe pri zagotavljanju informacij o politikah mladinskega dela, virih in vključevanju v politike mladinskega dela na drugih ravneh ter ustvarjanju optimalnih pogojev za navedeno;

45. zagotavljajo neodvisnost mladinskega dela in njegovo vključevanje v druge ustrezne sektorje ter zagotavljajo raznolikost in kakovost mladinskega dela, da bi podprli mlade pri prehodu v odraslost v časih, ki se spreminjajo;

46. omogočajo ali ustvarjajo ugodne pogoje, v katerih bi imeli mladi iz vseh ozadij možnost sodelovanja pri oblikovanju javnega prostora in življenjskih okolij;

47. razmislijo o zagotavljanju podpore, na primer z dolgoročnim in stabilnim financiranjem, za mladinske delovne prostore in infrastrukturo – ki bi zajemala tako notranje kot zunanje objekte – na javnih mestih;

48. spodbujajo ustvarjanje in uporabo fizičnih in virtualnih prostorov z znakom kakovosti za mladinsko delo ter sodelovanje z ustreznimi institucijami, kot je Svet Evrope in njegov znak kakovosti za mladinske centre;

49. spodbujajo izkustveno učenje, vključno z igranjem kot metodo neformalnega in priložnostnega učenja v okviru redne ponudbe mladinskega dela kot načina za razvoj življenjskih spretnosti tistih, ki se vključujejo vanj;

50. vlagajo v vzpostavljanje več partnerstev med mladinskim delom in drugimi sektorji, da bi okrepili zmogljivosti izkustvene skupnosti mladinskega dela za zastopanje svojih interesov in zagotovili širše priznavanje prispevka mladinskega dela k življenju mladih;

51. izvajajo, olajšujejo in podpirajo longitudinalne in z dokazi podprte raziskave o vplivu mladinskega dela na mlade in družbo;

52. nadalje podpirajo uprave za mladinsko delo pri razvoju in izvajanju politik in ukrepov mladinskega dela;

53. olajšujejo in si prizadevajo za enostavne upravne postopke za organizacije mladinskega dela;

54. olajšujejo in spodbujajo inovacije v izkustveni skupnosti mladinskega dela;

POZIVAJO EVROPSKO KOMISIJO, NAJ V SKLADU Z NAČELOM SUBSIDIARNOSTI:

55. okrepi usmerjenost na razvoj politike mladinskega dela in spodbuja države članice, naj po potrebi izrecno vključijo razsežnost mladinskega dela v svoje nacionalne mladinske politike in programe, tako da se olajša izmenjava najboljših praks in krepitev zmogljivosti mladinskih delavcev, mladih in organizacij za mladinsko delo ter oblikovalcev mladinske politike, predvsem prek programov EU za mlade;

56. še naprej spodbuja sinergije med strategijo EU za mlade, vključno z 11 evropskimi cilji mladih, evropsko agendo za mladinsko delo in programi EU za mlade;

57. preuči možnosti za oblikovanje namenskih ukrepov za eksperimentiranje s politikami v okviru programov EU za mlade, ki bi državam članicam omogočili vzpostavitev strateških partnerstev, namenjenih razvoju kakovostnega mladinskega dela;

58. v okviru ustreznih pobud, kot je novi evropski Bauhaus, zagotavlja podporo ali še naprej podpira in spodbuja preoblikovanje javnih prostorov, da bi zagotovili, da bodo ti prijazni do mladih in mladinskega dela;

59. preuči možnost vzpostavitve močne povezave med pobudo novi evropski Bauhaus in prostori za mladinsko delo z vključitvijo vidika mladih v to pobudo ter zanjo zagotovi možnosti financiranja EU, da bi razvili trajnostne pristope za ustvarjanje spodbudnih okolij;

60. poudari vlogo mladinskega dela pri zelenem in digitalnem prehodu in reševanju demografskih izzivov ter vzpostavi povezavo med mladinskim delom in drugimi področji, ki so v interesu mladih, kot so podnebje, digitalizacija in zaposlovanje;

61. spodbuja izmenjavo in sodelovanje med koordinatorjem EU za mlade in koordinatorjem Evropske komisije za otrokove pravice ter drugimi ustreznimi koordinatorji Evropske komisije, da se zagotovi večja prepoznavnost mladinskega dela v vseh politikah EU;

62. v sodelovanju z mladinskim partnerstvom med EU in Svetom Evrope, ki poteka med Evropsko komisijo in Svetom Evrope na področju mladine in drugimi deležniki na področju mladinskega dela na evropski ravni, kot so organizacije civilne družbe, preuči morebitne načine za preverjanje možnosti uvedbe evropskega mehanizma priznavanja ali smernic za vrednotenje mladinskega dela na podlagi sistematičnega in strukturiranega spremljanja v povezavi s samoocenjevanjem in zunanjim preverjanjem ter ustrezne strukture upravljanja v okviru mladinskega partnerstva med EU in Svetom Evrope;

63. zagotovi kontinuiteto znanja o mladinskem delu z izmenjavo najboljših praks, predvsem prek namenskih mrež ali spletnih orodij, kot so partnerstvo med Evropsko komisijo in Svetom Evrope na področju mladine, mladinski wiki, evropski mladinski portal, podporni centri SALTO, mreža RAY in Evropski center znanja za mladinsko politiko, ali drugih ustreznih orodij, ter zagotovi prepoznavnost teh mrež in orodij;

64. strukturno vključi prihodnje konvencije o mladinskem delu v programe EU za mlade;

65. ozavešča in olajšuje dostop do programov EU za mlade, predvsem z dostopnimi oblikami, ki povečujejo njihovo privlačnost ter poenostavljajo stroške in upravna pravila;

66. zagotovi ustrezno podporo EU za dejavnosti mladinskega dela, in sicer tako, da bodo sredstva EU, na primer prek obstoječih programov EU za mlade, vključno s pogoji in postopki v zvezi z njimi, enostavnejša, privlačnejša in lažje dostopna deležnikom na področju mladinskega dela na nacionalni, regionalni in še posebej lokalni ravni, predvsem z uporabo mikropristopa in omogočanjem eksperimentiranja; izboljša tudi razširjanje informacij o razpoložljivih možnostih financiranja;

67. po potrebi okrepi sodelovanje med EU in Svetom Evrope prek partnerstva med Evropsko komisijo in Svetom Evrope na področju mladine, da bi z zbiranjem znanja in dokazov ter razvojem orodij za usposabljanje dodatno podprli izvajanje evropske agende za mladinsko delo. To bi lahko, na primer, dosegli z:

a) razmislekom o usklajenih in strukturnih naložbah partnerstva pri usmerjanju Bonskega procesa ter zagotavljanju sinergij in povezav med partnerstvom in drugimi akterji, ki prispevajo k Bonskemu procesu in ga podpirajo;

b) vlaganjem v razvoj kakovostnega mladinskega dela z opredelitvijo trajnostnih struktur in potrebnih virov, po potrebi z razvojem skupnega razumevanja kakovostnega mladinskega dela na podlagi pristopa, podprtega z dokazi, vzpostavitvijo mreže različnih deležnikov in zagotavljanjem smiselnega sodelovanja med njimi, povečanjem sinergij ter pomočjo pri sprejetju usklajenega pristopa k izobraževanju in usposabljanju plačanih in prostovoljnih mladinskih delavcev;

c) promoviranjem okrepljenega sodelovanja s spodbujanjem večje interakcije med mladinskimi delavci in strokovnjaki z različnih relevantnih področij, ter s tem razširitvijo obsega dejavnosti mladinskega dela in spodbujanjem inovativnih praks;

d) izvajanjem podpornih ukrepov za opolnomočenje in krepitev mladinskega dela, da se mladim omogoči demokratično udejstvovanje in aktivna participacija;

e) dejavnim vključevanjem mladinskih delavcev v oblikovanje razvoja kakovostnega mladinskega dela v okviru evropske agende za mladinsko delo v sodelovanju s trenerji, izobraževalci in raziskovalci;

f) preučevanjem načinov za spremljanje razvoja kakovostnega mladinskega dela po vsej Evropi z oblikovanjem indeksa izboljševanja kakovosti mladinskega dela.

VABIJO IZKUSTVENO SKUPNOST MLADINSKEGA DELA, NAJ:

68. nadalje spodbuja družbeno angažiranost mladih;

69. mladim zagotavlja njim prijazne informacije ter enak in varen dostop do dejavnosti mladinskega dela in udeležbo v njih;

70. ustvarja ugodno okolje za razvoj in priznavanje kakovostnega mladinskega dela ter vzpostavlja dialog z vsemi relevantnimi partnerji, da bi optimizirali javne prostore za prakse mladinskega dela v korist mladih;

71. povečuje ozaveščenost o pomenu stalnega dela v zvezi z viri in kompetencami mladinskih delavcev ([17]) ter razvija programe mentorstva in usposabljanja za nove in že dejavne mladinske delavce;

72. ozavešča organizacije za mladinsko delo in mladinske delavce o pomenu prispevanja k temam, povezanim s politiko, in podpira njihovo pridobivanje kompetenc, potrebnih za to prispevanje;

73. spodbuja prizadevanja, da bi se mladinskim delavcem omogočilo vlaganje v inovacije, in poudari, da je mednarodna praksa, na primer s sodelovanjem v programu Erasmus+ in v okviru Evropske solidarnostne enote, ena od možnih poti do inovacij;

74. spodbuja priznavanje mladinskega dela na družbeni ravni in si prizadeva za odpravo ovir za to priznavanje ter še naprej vlaga v partnerstva z drugimi relevantnimi sektorji politike, kot so zdravje in dobrobit, okolje in podnebje, izobraževanje in usposabljanje, mednarodno sodelovanje in evropske vrednote, zaposlovanje in inkluzija, pa tudi z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in deležniki, da bi kot družbeni partner utrdili mladinsko delo;

75. krepi in razvija mreže organizacij za mladinsko delo za spodbujanje sodelovanja in usklajevanja pri razvoju kakovostnega mladinskega dela ter večje interakcije in sodelovanja z drugimi akterji na področju mladinskega dela, predvsem lokalnimi in regionalnimi oblastmi, ter večje usklajevanje in sodelovanje v izkustveni skupnosti, da se ustvari trden ekosistem mladinskega dela;

76. še naprej vlaga v izvajanje evropske agende za mladinsko delo in prispevanje k prihodnjim konvencijam o mladinskem delu kot sredstvom za nadaljnji razvoj kakovostnega mladinskega dela na vseh ravneh;

POZIVAJO VSE AKTERJE, VKLJUČENE V DEJAVNOSTI EVROPSKEGA SODELOVANJA NA PODROČJU MLADINE ([18]), NAJ SI PRIZADEVAJO ZA:

77. vzpostavitev sinergij, sodelovanja in usklajevanja z organizacijami civilne družbe, dejavnimi na področju mladine in mladinskega dela.

([17]) V skladu s Priporočilom Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (2018/C 189/01).

([18]) „Cilj strategije Evropske unije za mlade 2019–2027, ki gradi na izkušnjah in odločitvah za sodelovanje na področju mladine v preteklih letih, je reševanje obstoječih in prihodnjih izzivov, s katerimi se mladi srečujejo povsod po Evropi. Strategija EU za mlade je okvir ciljev, načel, prednostnih nalog, osrednjih področij in ukrepov, ki so vodilo vsem relevantnim deležnikom za sodelovanje na področju mladinske politike, ob upoštevanju njihovih posameznih pristojnosti in načela subsidiarnosti. Relevantni deležniki so med drugim države članice EU, zadevne institucije Evropske unije in druge mednarodne organizacije, kot je Svet Evrope, lokalni in regionalni organi, mladinski sveti, mladinske organizacije, organizacije, ki delajo z mladimi, mladinski delavci, mladinski raziskovalci in akterji civilne družbe, pa tudi strukture programov Erasmus+ in Evropske solidarnostne enote ter njuni nasledniki.“ Resolucija o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine: strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 (2018/C 456/01);

PRILOGA I

Politično ozadje

Evropska unija

— Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic o celovitem pristopu k duševnemu zdravju mladih v Evropski uniji (C/2023/1337),

— Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o spodbujanju medgeneracijske razsežnosti na področju mladine za krepitev dialoga in socialne kohezije (2022/C 495/03),

— Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Strategija EU o otrokovih pravicah“ (COM(2021) 142 final),

— Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o varovanju in ustvarjanju državljanskih prostorov za mlade, ki omogočajo smiselno participacijo mladih (2021/C 501 I/04),

— Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za vzpostavitev evropske agende za mladinsko delo (2020/C 415/01),

— Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o več priložnostih za mlade na podeželskih in oddaljenih območjih (2020/C 193/03),

— Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o digitalnem mladinskem delu (2019/C 414/02),

— Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o izobraževanju in usposabljanju mladinskih delavcev (2019/C 412/03),

— Resolucija Sveta Evropske unije in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za evropsko sodelovanje na področju mladine: strategija Evropske unije za mlade 2019–2027 (2018/C 456/01),

— Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (2018/C 189/01),

— Sklepi Sveta o pametnem mladinskem delu (2017/C 418/02),

— Sklepi Sveta o vlogi mladinskega dela v podporo mladim pri razvoju bistvenih življenjskih spretnosti, ki so jim v pomoč pri uspešnem vstopanju v odraslost, dejavno državljanstvo in delovno življenje (2017/C 189/06),

— Sklepi Sveta o prispevku kakovostnega mladinskega dela k razvoju, dobrobiti in socialni vključenosti mladih (2013/C 168/03),

— Priporočilo Sveta o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja (2012/C 398/01),

— Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o mladinskem delu (2010/C 327/01),

— Bela knjiga Evropske komisije o novi spodbudi za evropsko mladino (COM(2001) 681 final),

— Konferenca o prihodnosti Evrope – poročilo o končnem izidu (maj 2022).

Svet Evrope

— Priporočilo Odbora ministrov Sveta Evrope o aktivni politični udeležbi mladih pripadnikov nacionalnih manjšin (CM/Rec (2023)9),

— Resolucija Odbora ministrov Sveta Evrope o strategiji Sveta Evrope za mladinski sektor do leta 2030 (CM/Res (2020)2),

— Kongres lokalnih in regionalnih oblasti, Mladinsko delo: vloga lokalnih in regionalnih oblasti (CG-FORUM(2021)01–02 final),

— Priporočilo Odbora ministrov državam članicam v zvezi z mladinskim delom CM/Rec(2017)4,

— Priporočilo Odbora ministrov državam članicam v zvezi z informiranjem mladih CM/Rec(2010)8,

Partnerstvo med Evropsko komisijo in Svetom Evrope na področju mladine

— Analiza ciljev evropske politike na področju mladinskega dela: vloga mladinskega partnerstva EU-Svet Evrope pri medsebojnem delovanju Evropske unije in Sveta Evrope (2021).

PRILOGA II

Opisi

Kakovostno mladinsko delo

„Mladinsko delo“ je širok pojem, ki zajema najrazličnejše družbene, kulturne, izobraževalne, okoljske, športne in politične dejavnosti, ki jih v skupinah ali posamezno izvajajo mladi oziroma se te dejavnosti izvajajo z njimi in zanje. Obravnavamo ga lahko kot specifičen in edinstven pristop v širšem spektru pedagoških in izobraževalnih sistemov (izobraževanje, socialno varstvo, preventiva, pravosodje, usposabljanje, zaposljivost itd.), ki ga pogosto podpirajo ali oblikujejo vlade. Mladinsko delo opravljajo plačani in prostovoljni mladinski delavci, temelji pa na neformalnih in priložnostnih učnih procesih, osredotočenih na mlade in prostovoljno sodelovanje.

Mladinsko delo zajema delo z mladimi in družbami, v katerih živijo, in spodbuja aktivno participacijo mladih ter njihovo vključenost v skupnosti in sprejemanje odločitev. Njegova primarna funkcija je v pomembni vlogi pri osebnem in socialnem razvoju mladih, njihovi participaciji v družbi in prehodnih obdobjih, ki jih doživljajo. Mladinsko delo ustvarja prostore za povezovanje in gradi mostove v podporo mladim na poti v odraslost in samostojnost ([1]). Ti prostori in mostovi mladim pomagajo, da najdejo konstruktivne poti v življenju in jim sledijo, s čimer prispevajo k njihovemu osebnemu in socialnemu razvoju ter družbi na splošno. Praksa mladinskega dela se je izkazala za konkretno in privlačno okolje za aktivno demokracijo in državljansko udejstvovanje. Mladinsko delo ima zato ključno vlogo pri podpiranju prostovoljnega in konstruktivnega udejstvovanja mladih. Vzpostavlja tudi okolje, za katero je značilna koristna igrivost in v katerem lahko mladi uživajo v družbi drug drugega. To okolje krepi ustvarjalnost in socialne kompetence mladih, zlasti v zvezi z demokratičnim sobivanjem in solidarnostjo. Dejavnosti evropskega mladinskega dela omogočajo doživetje evropske razsežnosti in tako mlade opremljajo s kompetencami, potrebnimi za razvoj občutka pripadnosti Evropi, pa tudi kompetencami, ki so potrebne v globaliziranem svetu, hkrati pa spodbujajo mednarodno razumevanje in izgradnjo miru. Dejavnosti mladinskega dela na vseh ravneh imajo zato pozitivne družbene učinke, prispevajo k telesnemu in duševnemu zdravju mladih ter pomagajo pri oživitvi demokracije in spopadanju s svetovnimi izzivi.

Mladinsko delo se ustvarja za mlade, z mladimi in s strani mladih. Treba jim je omogočiti, da so soodgovorni za mladinsko delo, projekt ali združenje, v katerem se udejstvujejo, in ga tudi sooblikujejo. Mladinski delavci, tako plačani kot prostovoljci, zagotavljajo uresničitev teh prostorov in podpirajo medvrstniške dejavnosti.

Mladinsko delo naj bi bilo odprto za vse mlade, tudi za mlade z manj priložnostmi, na primer na podeželskih, oddaljenih, obrobnih in manj razvitih območjih ter v najbolj oddaljenih regijah, ter mlade, katerih polno politično in družbeno participacijo ogrožajo individualne ali strukturne prikrajšanosti ali diskriminacija. Mladinsko delo naj bi bilo gonilo socialnega vključevanja. Dejavnosti mladinskega dela koristijo mladim in po potrebi otrokom že v zgodnjem otroštvu.

Ugodno okolje

Mladinsko delo bi bilo treba spodbujati z ugodnim okoljem, ki je aktivno vključujoče in socialno angažirano, ustvarjalno in varno ter podpira učenje, je zabavno in resno, igrivo in načrtovano. Za to okolje bi morala biti značilna dostopnost, tudi na podeželskih, oddaljenih, obrobnih in manj razvitih območjih ter v najbolj oddaljenih regijah, pa tudi odprtost in prožnost, spodbujati pa bi moralo tudi medkulturni in medgeneracijski dialog. To ugodno okolje temelji na ustreznih, dobro uravnoteženih in raznolikih podpornih sistemih, strukturah in infrastrukturi, ki so bili oblikovani in se izvajajo v tesnem sodelovanju z izkustveno skupnostjo mladinskega dela. Poleg tega se oblikuje skupaj z mladimi in mladinskimi delavci, tako da ustreza potrebam tistim, ki jim je mladinsko delo namenjeno, zlasti tako, da se mladim in mladinskim delavcem omogoči sodelovanje pri zasnovi, sooblikovanju, soupravljanju in delovanju v javnih prostorih.

([1]) Kot je bilo zapisano v deklaraciji 2. evropske konvencije o mladinskem delu.

Družbeno vrednotenje in priznavanje

Družbeno vrednotenje in priznavanje poudarjata družbeni prispevek in vloge mladinskega dela, med drugim tudi njegove preventivne učinke, njegovo vlogo pri zelenem in digitalnem prehodu, spodbujanju, prakticiranju in s tem oživljanju demokracij, reševanju demografskih izzivov, oblikovanju skupnosti, poučevanju norm in vrednot, prispevanju k samozadostnosti in splošnemu dobremu počutju mladih, spodbujanju konstruktivnega odnosa, ki temelji na rešitvah, krepitvi glasu mladih, pomoči pri oblikovanju mladinske politike, prilagojene stvarnosti in potrebam mladih, ter pri oblikovanju angažiranih državljanov in državljank ([2]). Priznava se tudi, da sodelovanje v dejavnostih mladinskega dela med drugim spodbuja socialno vključevanje in prispeva k oblikovanju vključujočih, povezanih in mirnih družb, ter zagotavlja, da so priložnosti za sodelovanje v dejavnostih mladinskega dela na voljo, dostopne in prepoznavne.

Opredelitev pojmov

Izkustvena skupnost mladinskega dela ([3])

Na področju mladinskega dela bi bilo treba izkustveno skupnost razumeti kot skupino ljudi v poklicni ali nepoklicni vlogi, ki imajo enake interese v zvezi z reševanjem problemov, izboljševanjem svojih znanj in spretnosti ter učenjem iz izkušenj drugih. Izkustvena skupnost mladinskega dela vključuje deležnike na vseh ravneh, od lokalne do evropske ravni, kot so: – mladinski delavci in mladinski voditelji, – vodje mladinskega dela, – nosilci projektov, – akreditirane in neodvisne organizacije za mladinsko delo, – izvajalci usposabljanja, – raziskovalci, – pedagogi za mladinske delavce, – lokalne skupnosti in občine, – nacionalne agencije za programa Erasmus+ Mladi in Evropska solidarnostna enota, – mladinska predstavništva in mladi ter – oblikovalci politik za mlade. Vsi akterji v izkustveni skupnosti mladinskega dela imajo v okviru svojih pristojnosti različne mandate, vloge in zmogljivosti za nadaljnji razvoj mladinskega dela.

Igra

Za namene te resolucije je izkustveno učenje, tudi igranje, sredstvo neformalnega ali priložnostnega učenja, ki prispeva h krepitvi zaupanja mladih v družbeni prostor ter razvoju njihove ustvarjalnosti in socialnih kompetenc. Igra je ključna dejavnost za otroke in mlade, ki zajema telesno aktivno igro in tekmovalne igre ter domišljijsko, raziskovalno in družbeno vedenje, ki je ključno za njihovo dobro počutje, zdravje in razvoj. Različne oblike igre, ki so priljubljene med različnimi starostnimi skupinami, vključno z mladimi, ki raziskujejo svojo identiteto, so ključne za njihov prehod v odraslost in občutek pripadnosti ([4]).

([2]) Leta 2010 je bilo ugotovljeno, da ima lahko „mladinsko delo tudi dodano socialno vrednost, ker lahko: spodbuja socialno vključenost in odgovornost, prostovoljno sodelovanje in aktivno državljanstvo, krepi razvoj skupnosti in civilne družbe na vseh ravneh (npr. z medgeneracijskim in medkulturnim dialogom), prispeva h krepitvi ustvarjalnosti mladih, njihove kulturne in družbene osveščenosti, podjetništva in inovacij, zagotavlja priložnosti za socialno vključevanje vseh otrok in mladih, prek različnih metod, ki so prožne in hitro prilagodljive, doseže prikrajšane mlade. Mladinsko delo ima zato različne vloge v družbi in lahko prispeva k političnim področjem, povezanim z mladimi, kot so vseživljenjsko učenje, socialna vključenost in zaposlovanje. Mladinsko delo, bodisi pod vodstvom prostovoljnih ali strokovno usposobljenih delavcev, ima pomemben družbeno gospodarski potencial, saj lahko spodbudi gospodarsko dejavnost, ustvari infrastrukturo in gospodarske koristi ter poveča zaposlenost (med mladimi). Osebnostne in poklicne spretnosti ter kompetence, ki so jih prostovoljci in strokovno usposobljeni delavci, pa tudi mladinski delavci in vodje pridobili z mladinskim delom, so lahko koristne za trg dela. Takšne spretnosti in kompetence bi morale biti ustrezno cenjene in priznane v praksi.“ Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o mladinskem delu (2010/C 327/02).

([3]) Glej Prilogo II k Resoluciji Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o okviru za vzpostavitev evropske agende za mladinsko delo (dok. 2020/C 415/01).

([4]) Združeni narodi, Odbor za otrokove pravice, Splošna pripomba št. 17 (2013) o pravici otrok do počitka, prostega časa, igre, razvedrila, kulturnega življenja in umetnosti (člen 31).

PRILOGA III

Drugi viri

— Schild, H., „Mapping Existing European Youth Policy Strategies on Youth Work“ (Pregled obstoječih strategij evropske mladinske politike na področju mladinskega dela), publikacija, pripravljena v okviru belgijskega predsedovanja Svetu Evropske unije na področju mladine (2024),

— Williamson, H., Taking stock – Where are we now, Youth Work in a Contemporary Europe (Pregled stanja – Kje smo zdaj, Mladinsko delo v sodobni Evropi) (oktober 2023), publikacija, pripravljena v okviru belgijskega predsedovanja Svetu Evropske unije na področju mladine (2024),

— 3. evropska konvencija o mladinskem delu (Bonn, 2020) – sklepna deklaracija,

— M. Moris & M. Loopmans (2019) De-marginalizing youngsters in public space: critical youth workers and local municipalities in the struggle over public space in Belgium (Demarginalizacija mladostnikov v javnem prostoru: kritični mladinski delavci in lokalne občine v boju za prevlado nad javnim prostorom v Belgiji), Journal of Youth Studies, 22:5, str. 694–710.

— 2. evropska konvencija o mladinskem delu (Bruselj, 2015) – sklepna deklaracija,

— 1. evropska konvencija o mladinskem delu (Gent, 7.–10. julij 2010) – sklepna deklaracija.

PRILOGA IV

Glavne ugotovitve evropske konference o lokalnem mladinskem delu in demokraciji, ki je potekala med 20. in 23. februarjem 2024 v Bruslju med belgijskem predsedovanjem Svetu Evropske unije, pripravil Dr. Guy Redig (glavni poročevalec):

1. Lokalno mladinsko delo (1) ponuja izredno okolje za prakticiranje demokracije in navdihuje poti k dejavnemu udejstvovanju v družbi – ob trdnem prepričanju, da je treba otrokom čim prej omogočiti sodelovanje, (2) njegova ključna značilnost je prostor, kjer mladi uživajo v družbi drug drugega, saj sta igra in igrivost predpogoj za razvoj številnih drugih pozitivnih učinkov, kot so učenje in izpopolnjevanje različnih kompetenc, sodelovanje v različnih demokratičnih praksah, sposobnost prevzemanja in nošenja odgovornosti ter (3) gradi mostove s številnimi drugimi pedagoškimi dejavnostmi, kot so izobraževanje, socialno in kulturno delo.

2. Lokalne oblasti z vlaganjem v robustno in dolgoročno lokalno politiko mladinskega dela, ki temelji na intenzivnem dialogu in sodelovanju, ustvarjajo konkretne pogoje za optimalen razvoj lokalnega mladinskega dela. Zato občine potrebujejo okvir, ki bo zagotavljal obrise in navdih za oblikovanje prilagojenih in trdnih lokalnih podpornih sistemov. Države članice bi morale vlagati v oblikovanje tega okvira skupaj z lokalnimi akterji v vseevropskem omrežju. Ta okvir lahko navdihuje pojem „ustvarjanje prostora“, ki ga je treba zasnovati kot psihološki ([1]), fizični ([2]) in politični ([3]) prostor z dolgoročno perspektivo ([4]), in bi moral vključevati prizadevanja za optimizacijo kvalitet prostovoljnih in poklicnih mladinskih delavcev.

3. Evropska unija in Svet Evrope, ki sta že dejavna na področju lokalnega mladinskega dela (politika) in ga spodbujata, lahko povečata in okrepita svoja prizadevanja v zvezi s tem, tako da še dodatno vlagata v mreženje in izmenjavo praks ter spodbujata raziskave (med drugim v okviru njunega partnerstva za mlade) in tako prispevata k skupnim temeljem okvira za lokalno politiko mladinskega dela.

4. Nujno je treba ohraniti naložbe v uspešnejše in učinkovitejše prakse v zvezi z zahtevnimi, vendar prednostnimi cilji, kot so vključevanje, enakost, participacija, demokracija in raznolikost. Lokalno mladinsko delo in lokalna politika mladinskega dela sta edinstveni orodji, s katerimi je mogoče vse te človekove vrednote prenesti v konkretne prakse in slogane pretvoriti v dobre prakse.

([1]) Psihološki prostor: poznavanje, razumevanje, priznavanje in spoštovanje lokalnega mladinskega dela kot posebne ponudbe v prostem času otrok in mladih, ki ga je mogoče ustvariti le s sistematičnim in odprtim dialogom.

([2]) Fizični prostor: zagotavljanje primernih notranjih/zunanjih površin za mlade kot pomemben del prebivalstva (javni), še zlasti za pobude mladinskega dela (zasebni).

([3]) Politični prostor: pretvarjanje potreb mladih in lokalnega mladinskega dela v trden sistem vladne podpore, in sicer s subvencijami, storitvami in mentorstvom, razvitim z aktivno participacijo.

([4]) Prostor v času: izvajanje teh politik za priznanje in podporo z dolgoročno perspektivo.